

SEKCJA 1: IDENTYFIKACJA MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA
1.1. Identyfikator produktu

Nazwa handlowa	ZAKsan®
Synonimy	Saletra amonowa, azotan amonu 32N
Wzór chemiczny	$\text{NH}_4\text{NO}_3 + \text{CaMg}(\text{CO}_3)_2$

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania mieszaniny oraz zastosowania odradzane

Zastosowania zidentyfikowane: ZAKsan® stosowany jest jako nawóz.

Zastosowania odradzane: Brak.

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

Nazwa	Grupa Azoty Zakłady Azotowe Kędzierzyn Spółka Akcyjna
Adres	skr. poczt. 163, ul. Mostowa 30A, 47-220 Kędzierzyn-Koźle
Telefon	/+48 77/ 481 20 00 (centrala)
Osoba odpowiedzialna za kartę charakterystyki (e-mail)	karta_nawozy@grupaazoty.com

1.4. Numer telefonu alarmowego

<i>Polska</i>	997	Policja
	998	Straż pożarna
	999	Pogotowie ratunkowe
	112	Ogólnopolski numer ratunkowy
	+48 77 481 34 01	Dyspozytor zmiany Przedsiębiorstwa Grupy Azoty ZAK S.A. (24h/d, tylko w języku polskim.)
<i>Francja</i>	+33 14 542 59 59	Centres Antipoison et de Toxicovigilance
<i>Islandia</i>	+35 45 43 22 22	Landspítali
<i>Litwa</i>	+37 05 236 20 52 +37 06 875 33 78	Lithuanian Poison Information Bureau
<i>Malta</i>	112	
<i>Rumunia</i>	+40 21 318 36 06	
<i>Słowacja</i>	+42 12 547 741 66	Národné Toxikologické Informačné Centrum
<i>Słowenia</i>	112	
<i>Włochy</i>	+39 64 997 80 00	Centro antiveleni di Roma - Policlinico Umberto I

SEKCJA 2: IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ
2.1. Klasyfikacja mieszaniny
Klasyfikacja wg Rozporządzenia (WE) NR 1272/2008

Substancja stała utleniająca, kategoria zagrożenia 3 (Ox. Sol. 3)

H272: Może intensyfikować pożar; utleniacz

Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy, kategoria zagrożenia 2 (Eye Irrit 2)

H319: Działa drażniąco na oczy

2.2. Elementy oznakowania

GHS03

GHS07
Hasło ostrzegawcze: „Uwaga”

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:
H272: Może intensyfikować pożar, utleniacz
H319: Działa drażniąco na oczy

Zwroty wskazujące środki ostrożności:
P210: Przechowywać z dala od źródeł ciepła, gorących powierzchni, źródeł iskrzenia, otwartego ognia i innych źródeł zapłonu. Nie palić.
P264: Dokładnie umyć ręce po użyciu.
P280: Stosować ochronę oczu.
P305+P351+P338: W PRZYPADKU DOSTANIA SIĘ DO OCZU: Ostrożnie płukać wodą przez kilka minut. Wyjąć soczewki kontaktowe, jeżeli są i można je łatwo usunąć. Nadal płukać.
P337+P313: W przypadku utrzymywania się działania drażniącego na oczy: Zasięgnąć porady/zgłosić się pod opiekę lekarza.

2.3. Inne zagrożenia

Bazując na dostępnych danych stwierdza się, że ZAKsan® nie spełnia kryteriów trwałości, zdolności do bioakumulacji i toksyczności (PBT) ani dużej trwałości i dużej zdolności do bioakumulacji (vPvB).

Nie dopuszczać do przedostania się mieszaniny do wód powierzchniowych i gruntowych. W dużych stężeniach mieszanina powoduje wtórną eutrofizację zbiorników wodnych - szybki wzrost glonów i spadek zawartości tlenu w wodach

SEKCJA 3: SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH
3.1. Substancje

Nie dotyczy.

3.2. Mieszaniny

Nazwa substancji	Numer WE	Numer CAS	Zawartość [%]
Azotan amonu	229-347-8	6484-52-2	89,14÷93,71
Dolomit	-	-	5,79÷10,66

SEKCJA 4: ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY
4.1. Opis środków pierwszej pomocy

Wdychanie: Wynieść na świeże powietrze. Zapewnić opiekę medyczną w przypadku wystąpienia objawów

Kontakt ze skórą: Spłukać obficie bieżącą wodą. Usunąć zanieczyszczone ubranie i buty. Zapewnić opiekę medyczną w przypadku wystąpienia objawów

Kontakt z oczami: Przepłukać obficie bieżącą wodą. Zapewnić opiekę medyczną w przypadku wystąpienia objawów

Połknięcie W razie połknięcia, przepłukać usta wodą (tylko jeżeli poszkodowany jest przytomny). Nie wywoływać wymiotów. Zapewnić opiekę medyczną w przypadku wystąpienia objawów.

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

W przypadku spożycia może wystąpić sinoniebieskie zabarwienie warg, paznokci, skóry wskutek methemoglobinemii.

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

W przypadku objawów klinicznych methemoglobinemii personel medyczny powinien natychmiast: podać 100% tlen do oddychania, 1 g kwasu askorbinowego dożylnie. Jeżeli przy zdarzeniu jest lekarz podać błękit metylenowy w ilości 10-50 ml.

SEKCJA 5: POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1. Środki gaśnicze

Odpowiednie środki gaśnicze: Produkt niepalny. Pożary z udziałem azotanów amonu gasić dużą ilością wody.

Niewłaściwe środki gaśnicze: Nie stosować piany i proszków gaśniczych.

5.2. Szczególne zagrożenia związane z mieszaniną

Może wykazywać właściwości wybuchowe w kontakcie z substancjami palnymi lub organicznymi w warunkach zamkniętych w czasie pożaru.

W przypadku pożaru, azotan amonu może być źródłem niebezpiecznych produktów rozkładu tj. tlenków (NO, NO₂ itd.), amoniaku (NH₃), amin.

5.3. Informacje dla straży pożarnej

Brak szczególnych wskazań. Należy stosować ubranie ochronne oraz aparat izolujący drogi oddechowe.

SEKCJA 6: POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych

Nosić właściwy ubiór ochronny (Sekcja 8. Kontrola narażenia/ środki ochrony indywidualnej).

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Chronić przed dostaniem się do wód powierzchniowych i gruntowych.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia

Niewielkie rozsypy: odpompować lub pozbierać produkt, po czym umieścić w przeznaczonym do tego, oznakowanym pojemniku na odpad. Oczyścić zanieczyszczoną powierzchnię dużą ilością wody. Nie zbierać rozsypanego produktu za pomocą trocin lub innego łatwopalnego materiału.

Duże rozsypy: odpompować lub pozbierać produkt, po czym umieścić w przeznaczonym do tego, oznakowanym pojemniku na odpad. Przekazać do odzysku. Oczyścić zanieczyszczoną powierzchnię dużą ilością wody. Jeżeli rozsypana mieszanina dostanie się do wód gruntowych, należy poinformować o tym lokalne władze. Nie zbierać rozsypanego produktu za pomocą trocin lub innego łatwopalnego materiału.

6.4. Odniesienia do innych sekcji

Patrz SEKCJA 8 i SEKCJA 13.

SEKCJA 7: POSTĘPOWANIE Z MIESZANINĄ ORAZ JEJ MAGAZYNOWANIE

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania

ZAKsan®, ze względu na higroskopijność należy przechowywać w opakowaniach w czystych i suchych budynkach magazynowych o niepalnym podłożu izolującym od wilgoci. Nawóz należy zabezpieczyć przed działaniem wody, opadów atmosferycznych, bezpośrednim nasłonecznieniem i nagrzaniem powyżej 30°C. W pomieszczeniach z ZAKsan®-em nie wolno używać otwartego ognia. Przewody elektryczne powinny być zabezpieczone przed zwarcieniem.

W bezpośrednim sąsiedztwie ZAKsan®-u nie powinny znajdować się żadne związki chemiczne i materiały, które mogą z nim reagować, takie jak np.: środki ochrony roślin, nawozy zawierające chlorki, substancje organiczne, substancje silnie alkaliczne /np. ług sodowy/, wapno, cement, sproszkowane metale, tlenki metali, kwasy oraz materiały palne jak: węgiel, trociny, smary, materiały pędne.

Kontrola narażenia środowiska: patrz SEKCJA 8.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności

Magazynowanie

Unikać kontaktu z materiałami zapalnymi i redukującymi. Nie narażać na działanie wysokich temperatur i promieni słonecznych.

Magazynowanie i przechowywanie w zakładzie powyżej 1250 Mg ZAKsan®-u klasyfikuje dany podmiot jako Zakład Zwiększonego Ryzyka a powyżej 5000 Mg jako Zakład Dużego

Ryzyka Poważnej Awarii Przemysłowej (Załącznik 1 Część 2 poz.14 Dyrektywa PE Rady 2012/18/UE)

7.3. Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

ZAKsan® stosuje się jako nawóz.

SEKCJA 8: KONTROLA NARAŻENIA / ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1. Parametry dotyczące kontroli

Najwyższe dopuszczalne stężenia (NDS) czynników szkodliwych dla zdrowia środowisku pracy		
Substancja	NDS	NDCh
Azotan amonu	10 mg/m ³	-

Długotrwałe narażenie - efekty ogólnoustrojowe (DNELs) - pracownicy	
Azotan amonu	<p><u>Działanie ogólnoustrojowe</u></p> <p><i>Skóra</i> 21,3 mg/kg wc/d</p> <p><i>Inhalacja</i> 37,6 mg/m³</p>

Długotrwałe narażenie - efekty ogólnoustrojowe (DNELs) - populacja ogólna	
Azotan amonu	<p><u>Działanie ogólnoustrojowe</u></p> <p><i>Skóra</i> 12,8 mg/kg wc/d</p> <p><i>Inhalacja</i> 11,1 mg/m³</p> <p><i>Pożłknięcie</i> 12,8 mg/kg wc/d</p>

Przewidywane stężenie niepowodujące zmian w środowisku (PNEC)	
Woda słodka	0,45 mg/l
Woda słona	0,045 mg/l
Sporadyczne uwolnienie	4,5 mg/l
Oczyszczalnia ścieków	18 mg/l

8.2. Kontrola narażenia

Techniczne środki kontroli:

Niewymagane. Stosowanie dobrej wentylacji stanowi dobrą praktykę przemysłową

Indywidualne środki ochrony:

W czasie stosowania nie jeść, nie pić ani nie palić. Myć ręce po pracy z produktem, przed jedzeniem, paleniem, przed skorzystaniem z ubikacji oraz na koniec dnia. Indywidualne środki ochrony: Patrz poniższa tabela

OCHRONA OCZU/TWARZY

Stosować osłonę twarzy lub okulary ochronne. Sprzęt musi spełniać wymagania normy EN 166.

OCHRONA RĄK

Nosić rękawice robocze.

OCHRONA SKÓRY/CIAŁA

Nosić odzież roboczą. Stosować obuwie ochronne.

OCHRONA DRÓG ODDECHOWYCH

W przypadku pylenia stosować sprzęt ochronny dróg oddechowych w postaci półmasksi filtrującej. Sprzęt musi spełniać wymagania normy EN 149.

OGÓLNE ZASADY HIGIENY PRZEMYSŁOWEJ

Unikać kontaktu z oczami. Upewnić się że oczomyjka zlokalizowana jest w pobliżu stanowiska pracy.

ŚRODKI HIGIENICZNE

W czasie stosowania nie należy jeść, pić ani palić. Zanieczyszczone ubranie natychmiast ściągnąć. Umyć ręce przed przerwą w pracy i natychmiast po zakończeniu pracy z produktem.

Kontrola narażenia środowiska: Poinformować odpowiednie władze w przypadku uwolnienia substancji do wód powierzchniowych i gruntowych

SEKCJA 9: WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

Wygląd:	w 20 °C i ciśnieniu 1013 hPa	Przezroczyste/białe topliwe kryształy lub granulki, Higroskopijny
Zapach:		-
Próg zapachu:		-
pH:		-
Temperatura topnienia/krzepnięcia:		pod ciśnieniem 1013 hPa 169.6 °C
Zakres temperatur wrzenia:		mieszanina rozkłada się przed osiągnięciem temp. wrzenia
Temperatura zapłonu:		mieszanina jest nieorganiczna
Szybkość parowania:		-
Palność (ciała stałego, gazu):		mieszanina niepalna
Granice palności lub granice wybuchowości:	dolna	-
	górna	-
Prężność par:		badanie niewymagane
Gęstość par:		-
Gęstość względna:	w temp. 20 °C	1,72
Rozpuszczalność:		bardzo dobrze rozpuszczalny w wodzie (> 100 g/L)
Współczynnik podziału n-oktanol/woda, (log):		mieszanina jest nieorganiczna
Temperatura samozapłonu:		badanie nieuzasadnione z naukowego punktu widzenia
Temperatura rozkładu:		≥ 210 °C
Lepkość:		badanie nieuzasadnione z naukowego punktu widzenia
Właściwości wybuchowe:		nie ma właściwości wybuchowych
Właściwości utleniające:		tak

9.2. Inne informacje

Granulometria: Produkt w postaci granulek nie zawiera cząstek z frakcji możliwej do zaabsorbowania w pęcherzykach płucnych (0% < 0.5mm)

SEKCJA 10: STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1. Reaktywność

ZAKsan® jest produktem nietrwałym przy ogrzaniu do wyższych temperatur. Azotan amonu ma własności utleniające i reaguje z materiałami palnymi i środkami redukującymi. Roztwory wodne saletry są słabymi kwasami.

10.2. Stabilność chemiczna

Stabilny w zalecanych warunkach magazynowania i przechowywania (patrz Sekcja 7.).

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Niebezpiecznie reaguje z palnymi i redukującymi materiałami.

10.4. Warunki, których należy unikać

Rozkłada się po podgrzaniu. Należy unikać szczelnego zamknięcia.

10.5. Materiały niezgodne

Czynniki redukujące, mocne kwasy i zasady, proszki metali, materiały łatwopalne, chromiany, cynk, miedź i stopy miedzi, chlorki.

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu

Tlenki azotu (NO, NO₂), amoniak (NH₃), aminy.

SEKCJA 11: INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Dane dotyczą azotanu amonu

Metabolizm

Azotan amonu dysocjuje na jon NH₄⁺ oraz jony azotanowe. Kation amonowy nie jest głównym jonem, lecz produktem odpadowym metabolizmu zwierząt który jest ponownie używany w syntezie białek poprzez glutaminian. W zależności od gatunku, amoniak będzie bezpośrednio wydzielany do środowiska lub przetworzony na mocznik, który jest mniej toksyczny. Toksyczność azotanu u ludzi objawia się poprzez enterohepatyczny metabolizm azotanów do amoniaku, z azotynem jako produktem pośrednim.

Toksykokinetyka

Na podstawie niskiej masy cząsteczkowej, wysokiej rozpuszczalności w wodzie, przypuszczalnie niskiej wartości logPow, oczekiwana jest duża absorpcja. Jednocześnie jony substancji tworzą się natychmiast po kontakcie z cieczą, co obniża absorpcję. Stąd przyjęto 50% absorpcję do oceny narażenia przez układ pokarmowy, skórę i układ oddechowy.

Zdolność do bioakumulacji	Brak danych		
Przenikanie przez skórę	Brak danych		
Toksyczność ostra	Nazwa składnika	Droga podania	Rezultat
	Azotan	Inhalacja (30 min)	Nie dotyczy
	Amonu	Połknięcie	2950 mg/kg
	(100%)	Kontakt ze skórą	5000 mg/kg
Działanie żrące/ drażniące na skórę	Saletra amonowa nie wykazuje działania drażniącego na skórę. W przypadku dłuższego kontaktu ze skórą może wystąpić zaczerwienienie		
Poważne uszkodzenie oczu/ działanie drażniące na oczy	Drażniący na oczy, skutki w pełni odwracalne		
Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę	Skóra: brak działania, Układ oddechowy: brak danych		
Działanie mutagenne na komórki rozrodcze	Toksyczność genetyczna: wynik negatywny		
Działanie rakotwórcze	Według dostępnych informacji saletra amonowa nie wykazuje działania rakotwórczego		
Szkodliwe działanie na rozrodczość	Brak danych		

Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie jednorazowe	Nie zaobserwowano działania toksycznego na narządy docelowe przy jednokrotnym narażeniu
Działanie toksyczne na narządy docelowe - narażenie powtarzane	Nie zaobserwowano działania toksycznego na narządy docelowe przy narażeniu powtarzanym
Zagrożenia spowodowane aspiracją	Według dostępnych danych nie wykazuje działania szkodliwego w następstwie aspiracji
Neurotoksyczność	Brak danych
Toksyczność narażenia powtarzanego	<u>Narażenie drogą ustną:</u> Brak dostępnych badań toksyczności dawki powtórzonej z użyciem azotanu amonu NOAEL KNO ₃ : 256 mg/kg masy ciała <u>Wdychanie:</u> NOAEC: 185 mg/m ³ <u>Skóra:</u> Brak badań na skórze

SEKCJA 12: INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1. Toksyczność

Środowisko wodne	<u>Toksyczność ostra (składnik niebezpieczny- azotan amonu):</u>
	<i>Ryby</i> LC50/48h: Cyprinus carpio: 447 mg/l
	<i>Skorupiaki</i> EC50/24h/48h: Daphnia magna: 490 mg/l
	<i>Głony</i> EC50/10d KNO ₃ test dla Alg: 1700 mg/l
Środowisko lądowe	Azotan zaabsorbowany przez rośliny redukowany jest do azotynu przez enzym reduktazę azotanową. Enzym ten występuje u roślin, niektórych gatunków bakterii oraz w tkankach trawiennych ssaków. Azotyn następnie będzie redukowany w przypadku kiedy zachodzi fotosynteza i synteza węglowodanów. W warunkach suszy, mrozu lub obecności cienia, lub braku innych składników pokarmowych, proces fotosyntezy i syntezy białek zachodzi w mniejszym stopniu, wówczas azotan będzie nadal wchłaniany i może być odkładany w tkankach roślin.
Oczyszczalnia ścieków	EC50/180min NaNO ₃ osad czynny, domowy: 1000 mg/l
	EC10/180min NaNO ₃ osad czynny, domowy: 180 mg/l

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu

Trwałość/Degradacja abiotyczna

Azotan amonu całkowicie rozpuszcza się w wodzie. Inne informacje są niewymagane/dostępne.

Biodegradacja

Badania nie muszą być przeprowadzane, ponieważ substancja jest nieorganiczna (Załącznik VII, REACH). Co więcej, w procesie anaerobowej transformacji amoniaku, jedna grupa bakterii utlenia amoniak do azotynu podczas gdy druga utlenia azotyn do azotanu. Przeciętny stopień biodegradacji w oczyszczalni ścieków w temp. 20°C wynosi 52 g N/kg rozpuszczonej substancji/dzień. Rozkład azotanu jest szybszy w warunkach beztlenowych. w czasie transformacji beztlenowej azotanu do N₂, N₂O and NH₃, stopień biodegradacji w oczyszczalni ścieków wynosi w temp. 20°C 70 g N/kg rozpuszczonej substancji/dzień.

12.3. Zdolność do bioakumulacji

W środowisku wodnym:

Proste sole nieorganiczne dobrze rozpuszczalne w wodzie w roztworze wodnym występują w formie zdysocjowanej. Takie substancje mają małą zdolność do bioakumulacji.

W glebie:

Tak jak ujęto to w przypadku bioakumulacji w środowisku wodnym, zdolność do bioakumulacji u organizmów lądowych jest również oceniana jako niska.

12.4. Mobilność w glebie

Proste sole nieorganiczne o dużej rozpuszczalności w wodzie obecne będą w formie zdysocjowanej w roztworze wodnym, stąd będą miały niski potencjał absorpcji. Ponadto, studium przesiewowe (OECD 121) nie mogło zostać przeprowadzone ze względów technicznych oraz QSARs nie są właściwe dla tego typu substancji.

Azotan nie jest wiązany w glebie i będzie ulegał przemieszczeniu wraz z wodą, dlatego azotan może zostać wypłukany jeżeli gleba zostanie zwilżona większą ilością wody niż jest w stanie zaabsorbować. To zdarzyć się może głównie późną jesienią, zimą oraz wczesną wiosną. Istnieją liczne badania dotyczące środowiskowego wpływu NO₃ oraz NH₄⁺/NH₃.

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Zgodnie z załącznikiem XIII Rozporządzenia (WE) NR 1907/2006, ocena właściwości kryteriów - PBT oraz vPvB nie została przeprowadzona ponieważ azotan amonu jest związkami nieorganicznymi.

12.6. Inne szkodliwe skutki działania

Wysoki poziom azotanów w wodach powoduje szybki wzrost glonów i spadek zawartości tlenu w wodzie (eutrofizacja).

SEKCJA 13: POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów

Informacje o produkcji

Zbieranie i przetwarzanie odpadów prowadzić zgodnie z krajowymi i lokalnymi przepisami dotyczącymi gospodarki odpadami. Wybór odpowiedniej metody unieszkodliwiania/ odzysku zależy od lokalnych uwarunkowań i możliwości unieszkodliwiania/ odzysku odpadów. Odpady są klasyfikowane jako inne niż niebezpieczne - zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska w sprawie katalogu odpadów z dnia 09 grudnia 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 1923).

Zebrany produkt, jeżeli to możliwe, w pierwszej kolejności skierować do powtórnego zagospodarowania jako nawóz. Pozostały, stanowiący odpad, należy przekazać uprawnionym odbiorcom odpadów w pierwszej kolejności do odzysku. Nie usuwać produktu do środowiska wodnego. Rozcieńczone roztwory można kierować do oczyszczalni ścieków posiadających możliwość usuwania związków azotu.

Nieoczyszczone puste opakowania

Zużyte opakowania, po dokładnym opróżnieniu i wyczyszczeniu należy przekazać uprawnionemu odbiorcy odpadów do odzysku / unieszkodliwiania. Informacje o odbiorcach odpadów można uzyskać w lokalnych organach administracji właściwych do spraw ochrony środowiska (np. Urząd Gminy, Starostwo powiatowe). Zaleca się przekazywanie odpadów do najbliższej zlokalizowanych odbiorców.

Przepisy prawne:

1. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylająca niektóre dyrektywy (Dz. U. UE z 2008 r. Tom 51, L312 wraz z późniejszymi zmianami).
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. 2018, poz.992 z późniejszymi zmianami) wraz z aktami wykonawczymi.
3. Ustawa z dnia 12.10.2017r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (tekst jednolity Dz. U. 2018, poz.150 z późniejszymi zmianami) wraz z aktami wykonawczymi.

SEKCJA 14: INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

14.1. Numer UN (numer ONZ)

RID/ADR	UN 2067
IMDG	kod 5122
ADN	-
ICAO/IATA	-

14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN

RID/ADR	Nawóz na bazie azotanu amonu
IMDG	-
ADN	-
ICAO/IATA	-

14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie

RID/ADR	5.1
---------	-----

IMDG	5.1
ADN	-
ICAO/IATA	-

14.4. Grupa pakowania

RID/ADR	grupa III
IMDG	-
ADN	-
ICAO/IATA	-

14.5. Zagrożenia dla środowiska

Nie dotyczy.

14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników

Podczas transportu należy przestrzegać ogólnych zasad bezpieczeństwa i przepisów zawartych w Kodeksie Drogowym.

14.7. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC

Nie dotyczy.

SEKCJA 15: INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla mieszaniny

15.1.1. Unii Europejskiej

1. Rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dz. U. UE. Z 2006 r. Tom 49, L396 wraz z późniejszymi zmianami)

Zawarty w produkcie azotan amonu nie jest wymieniony w Załączniku XIV REACH, więc **nie podlega autoryzacji**.

Zawarty w produkcie azotan amonu **podlega ograniczeniom** zgodnie z załącznikiem XVII REACH (pkt.58)

azotan amonu:

- Nie jest wprowadzany do obrotu po raz pierwszy po dniu 27 czerwca 2010 r. jako substancja lub w mieszaninach zawierających ponad 28 % masowo azotu w stosunku do azotanu amonu, do użycia jako nawóz stały, jedno- lub wieloskładnikowy, chyba że nawóz jest zgodny z przepisami technicznymi dotyczącymi nawozów na bazie azotanu amonu z wysoką zawartością azotu określonych w załączniku III do rozporządzenia (WE) nr 2003/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady.
- Nie jest wprowadzany do obrotu po dniu 27 czerwca 2010 r. jako substancja lub w mieszaninach zawierających co najmniej 16 % masowo azotu w stosunku do azotanu amonu, z wyjątkiem sprzedaży dla:

a) dalszych użytkowników i dystrybutorów, w tym osób fizycznych i prawnych posiadających licencję lub zezwolenie zgodnie z dyrektywą Rady 93/15/EWG

b) rolników w celu wykorzystania w działalności rolniczej prowadzonej w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy niekoniecznie w zależności od powierzchni gruntów.

Do celów niniejszej litery:

(i) „rolnik” oznacza osobę fizyczną lub prawną, bądź grupę osób fizycznych lub prawnych, bez względu na status prawny takiej grupy i jej członków w świetle prawa krajowego, których gospodarstwo znajduje się na terytorium Wspólnoty, o którym mowa w art. 299 Traktatu, oraz które prowadzą działalność rolniczą;

(ii) „działalność rolnicza” oznacza produkcję, hodowlę lub uprawę produktów rolnych, w tym zbiory plonów, dojenie zwierząt, chów zwierząt oraz utrzymywanie zwierząt dla celów gospodarczych, lub utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska zgodnie z art. 5 rozporządzenia Rady (WE) nr 1782/2003;

c) osób fizycznych lub prawnych prowadzących działalność zawodową np. w zakresie ogrodnictwa, szklarniowej uprawy roślin, utrzymania parków, ogrodów lub boisk sportowych, leśnictwa lub inną podobną działalność.

2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dz. U. UE z 2008 r. tom 51, L 353 wraz z późniejszymi zmianami)

3. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 98/2013 z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie wprowadzania do obrotu i używania prekursorów materiałów wybuchowych (Dz.U. L 39 z 9.2.2013 wraz z późniejszymi zmianami)

Azotan amonu został wymieniony w załączniku II, zatem wszelkie podejrzane transakcje oraz ich próby, zniknięcia i kradzieże należy zgłaszać do Krajowego Punktu Kontaktowego.

15.1.2. Krajowe

1. Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. 2011, nr 63, poz. 322 z późniejszymi zmianami) wraz z aktami wykonawczymi.
2. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROZWOJU z dnia 29 stycznia 2016 r. w sprawie rodzajów i ilości znajdujących się w zakładzie substancji niebezpiecznych, decydujących o zaliczeniu zakładu do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej (tzw. Wdrożenie SEVESO III)

Azotan amonu jest wymieniony w Tabeli 2, zatem posiadanie ilości progowych może kwalifikować zakład do zakładu o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Ocena bezpieczeństwa chemicznego dla mieszaniny nie została przeprowadzona. Opracowano raport bezpieczeństwa dla azotanu amonu.

SEKCJA 16: INNE INFORMACJE

16.1. Dokonane zmiany

Zgodne z REACH i CLP.

16.2. Klucz do używanych skrótów i akronimów

DNEL	Pochodny poziom niepowodujący zmian
PBT	Trwały, zdolny do bioakumulacji i toksyczny
vPvB	Bardzo trwały i ulegający bioakumulacji w bardzo dużym stopniu
WE	Wykaz WE składa się z trzech połączonych europejskich wykazów powstałych na mocy wcześniejszych regulacji prawnych UE dotyczących chemikaliów: EINECS, ELINCS i wykazu "No-longerpolymers" (NLP)
CAS	Numer przypisany substancji przez ChemicalAbstracts Service
REACH	Rejestracja, ocena, udzielanie zezwoleń i stosowane ograniczenia w zakresie chemikaliów
CLP	Klasyfikacja, oznakowanie i pakowanie substancji i mieszanin chemicznych
NDS	Najwyższe Dopuszczalne Stężenie
NDSch	Najwyższe Dopuszczalne Stężenie Chwilowe
ADR	Międzynarodowa konwencja dotycząca drogowego przewozu towarów i ładunków niebezpiecznych
RID	Przepisy o przewozie towarów niebezpiecznych do umowy o Międzynarodowej Kolejowej Komunikacji Towarowej
ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych (ang. UN)
NOAEL	Najwyższa dawka substancji, przy której w trakcie przeprowadzonych badań nie jest wykrywalna szkodliwa zmiana
NOAEC	Najwyższe stężenie substancji, przy której w trakcie przeprowadzonych badań nie jest wykrywalna szkodliwa zmiana

16.3. Kluczowe pozycje literaturowe i źródła danych

Dossier rejestracyjne azotanu amonu.

16.4. Szkolenia

1. Pracodawca jest zobowiązany do poinformowania wszystkich pracowników, którzy mają kontakt z ZAKsan®-em, o zagrożeniach i środkach ochrony osobistej wyszczególnionych w tej karcie charakterystyki.
2. Dystrybutor zobowiązany jest do przekazania odbiorcy ZAKsan®-u informacji zawartych w tej karcie charakterystyki.

16.5. Zastępuje

Kartę Charakterystyki o numerze PZ-041-02-01.4.

Karta charakterystyki

Niniejsza karta charakterystyki NIE stanowi specyfikacji jakościowej produktu i NIE może być traktowana jako gwarancja jego jakości lub zgodności z wymaganiami klienta w poszczególnych zastosowaniach. Jej zadaniem jest zapewnienie wskazówek w zakresie bezpiecznego postępowania z mieszaniną (bezpieczeństwo pracy oraz ochrona środowiska), jej transportu oraz przechowywania. Dane zawarte w niniejszej karcie charakterystyki bazują na obecnym stanie naszej wiedzy oraz na aktualnych regulacjach prawnych. Odbiorcy powinni upewnić się, że informacje te są zgodne z postanowieniami prawa i/lub przepisów, które obowiązują w ich krajach i/lub przedsiębiorstwach.

